

Spremljanje položaja mladih **- priporočila Mladinskega sveta Slovenije -**

Vsebina:

1 Kako in zakaj je nastal ta dokument

Namen dokumenta
Nastajanje dokumenta

2 Spremljanje položaja mladih in priporočila

Opredelitev in profil mladih
Področja, pomembna za mlade
Priporočila z mladinskega vidika

3 Kazalniki položaja mladih

Splošno o kazalnikih
Praktična pojasnila h kazalnikom
Kje iskati podatke o mladih

4 Tabele: Kazalniki položaja mladih po področjih (*priloga*)

Izobraževanje mladih
Zaposlovanje mladih
Stanovanjska problematika mladih
Mladinsko organiziranje in mladinsko delo
Organiziranje in participacija mladih
Prostovoljstvo mladih
Mednarodno sodelovanje in mobilnost mladih
Družina in življenjski slog mladih
Odnos mladih do zdravja in okolja

1. Kako in zakaj je nastal ta dokument

Namen dokumenta

Boljše razumevanje mladih in s tem pomen raziskovanja mladih je bil že v Beli knjigi o mladini¹ opredeljeno kot eno od ključnih področij, bistvenih za evropsko politiko na področju mladine. Pomembno je mlade poznati in razumeti ter vedeti, kaj se dogaja z generacijami, da lahko sprejemamo prave ukrepe za mlade in tako snujemo prihodnost naše družbe.

V slogu že znanega gesla "nič o mladih brez mladih" želimo s tem dokumentom prispevati k učinkovitejšemu raziskovanju mladih ter poudariti pomen sodelovanja mladih pri raziskovanju na področju mladine, saj mladi oz. organizacije s področja mladih lahko nudijo t.i. mladinski vidik tudi na tem področju.

Mladinski svet Slovenije (MSS) se je lotil priprave pričujočega dokumenta iz več razlogov:

- Ko smo pri zagovorništvu mladih opredeljevali problematike mladih, smo se pogosto morali sklicevati le na svoje poznavanje mladih, saj konkretnih podatkov, s katerimi bi natančneje utemeljili svoja stališča, preprosto ni bilo na voljo.
- Ko smo prebirali nekatere raziskave s področja mladih, smo ugotavljali, da raziskave niso zajele nekaterih, po presoji MSS bistvenih podatkov za mlade, so pa vsebovale nekatere manj pomembne in manj uporabne podatke. Prav tako so pri sami izvedbi raziskave (ankete ipd.) ter pri interpretaciji podatkov izkazovale nerazumevanje mladih in okolja, v katerem mladi živijo in delujejo.
- Ugotavljali smo, da bi bilo zelo dobro sistematično zbirati vse ključne podatke na enem mestu in jih redno objavljati, uporabljati in nuditi tudi drugim organizacijam s področja mladine.
- Iz že zgoraj omenjenih razlogov smo tako pogosto ugotavljali, da bi bilo po naši presoji, tako z vidika mladih kot z vidika naročnikov in izvajalcev raziskav, koristno, če bi se pred postavitvijo izhodišč, kazalnikov in anketnih ali pd. vprašalnikov odgovorni za izvedbo raziskav posvetovali z mladimi.

Dokument je namenjen predvsem:

- odločevalcem in strokovnim institucijam, pristojnim za področje raziskovanja mladih.
- mladim in mladinskim organizacijam, ki iz različnih razlogov želijo spremljati položaj mladih, uporabljati podatke o mladih za zagovorništvo in druge aktivnosti.

Nameni dokumenta:

1. podkrepiti zagovorništvo mladih z izsledki raziskav, statističnimi podatki itd.;
2. na kratko razložiti pomen vključevanja mladih na področju raziskav mladih;
3. pripraviti pregled kazalnikov, ki bi jih bilo potrebno spremljati pri mladih, s čimer si lahko ustvarimo čim bolj celovito sliko o mladih;
4. poiskati konkretne aktualne podatke glede na zapisane kazalnike;
5. pri manjkajočih podatkih preveriti, katere institucije bi potencialno te podatke lahko imele oz. jih pričele spremljati ter jih k temu spodbuditi;
6. mladim oz. organizacijam s področja mladih ter vsem, ki mlade raziskujejo, nuditi okvir in konkretne podatke za spremljanje položaja mladih;
7. zbrane podatke uporabiti za boljše (so)oblikovanje politik in ukrepov na področju mladine.

Prvi del dokumenta je splošen; priloga s kazalniki, ki bo v procesu uresničevanja namena dokumenta tudi dopolnjena s konkretnimi podatki, pa je ves čas odprta za dopolnitve in se bo dejansko dopolnjevala glede na potrebe MSS.

Nastajanje tega dokumenta

¹ Gre za prvi formalni vsebinski okvir evropskega sodelovanja na področju mladine.

Evropska komisija. 2001. European Commission White Paper New Impetus for European Youth. Str.18. Dosegljivo na: http://ec.europa.eu/youth/archive/whitepaper/download/whitepaper_en.pdf

Mladinski svet Slovenije se zadnjih nekaj let sistematično ukvarja z zagovorništvom mladih in v tovrstnih aktivnostih pogosto ugotavlja, da bi bilo iz že zgoraj navedenih razlogov dobro sistematično zbirati ključne podatke o mladih ter se povezati z institucijami in izvajalci raziskav, ki to že počnejo.

Ker gre za vidik mladih, je MSS v ta namen marca 2013 najprej pripravil srečanje Komisije MSS za mladinske politike, na katerem so udeleženci:

- aktivno razmišljali o tem, katera področja so pomembna za življenje in delo mladih;
- se na preprostih praktičnih primerih seznanili, kako se zbirajo podatki o mladih;
- zapisali obsežen nabor kazalnikov, pomembnih za mlade na različnih področjih.

Na podlagi zapisa z omenjenega srečanja ter na podlagi nekaterih drugih dokumentov s področja mladih je tako nastal pričujoči dokument, predvsem pa seznam kazalnikov, ki sledijo v prilogi. Celoten dokument je bil v juliju ponovno posredovan v spletno posvetovanje Komisiji MSS za mladinske politike. Ponovno dopolnjen dokument je bil nazadnje obravnavan še na seji Kolegija MSS, kjer je bila potrjena končna verzija. Ker ne gre za klasičen mnenjski dokument, ki bi obravnaval problematiko mladih ter stališča in predloge na dotično temo (kot so to npr. programski dokumenti), pač pa predvsem podporni dokument za zagovorništvo, se je potrjevanje dokumenta tu zaključilo. V vsakem primeru pa priloga s kazalniki ostaja odprt del dokumenta, ki se lahko dopolnjuje po strokovni presoji sodelavcev MSS.

2 Spremljanje položaja mladih in priporočila

Opredelitev in profil mladih

Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju opredeljuje mlade kot tiste, stare od 15. do dopolnjenega 29. leta. Spodnja starostna meja mladosti (15 let) je pri nas povezana tako z nekaterimi zakonsko določenimi mejami kot z dejanskimi prehodi v življenju mladih. Pri petnajstih letih se mladi lahko brez soglasja staršev včlanijo v društvo ali podmladek politične stranke, kazenski zakonik kot starostni meji omenja 14 in 15 let². Prav tako pa približno pri tej starosti mladi preidejo iz osnovne v srednjo šolo itd. Zgornja starostna meja pa naj bi približno sovpadala s starostjo, ko je večina mladih že zaključila proces izobraževanja in vstopila na trg dela; pri teh letih naj bi se mladi že osamosvojili, si pričeli ustvarjati družino itd.

Zaradi pojava t.i. podaljšane mladosti se pogosto dogaja, da je potrebno zgornjo mejo celo nekoliko zvišati, če želimo pridobiti jasno sliko o določenem pojavu pri mladih. Npr. pri osamosvajanju oz. bivalnih razmerah mladih Eurostat uporablja starostno razmejitev 18-34 oz. 25-34 let, kar je z vidika poznega osamosvajanja mladih seveda razumljivo. Različnost opredelitev mladih tako prinaša pozitivne kot negativne posledice. Prilagoditev starostnega razpona, kot v že omenjenem primeru, je pogosto logična glede na situacijo, vendar pa predstavlja težavo, ko poskušamo sestaviti celotno sliko o mladih; podatki, s katerimi operiramo, pa se nanašajo na različne starostne skupine.

Definicije mladih se pogosto nanašajo na t.i. **točke odraščanja**, med katerimi se pogosto omenja zaključek izobraževanja, prva zaposlitev, odselitev od staršev, poroka oz. oblikovanje izvenzakonske skupnosti ter prvo starševstvo. V današnjem času je značilno, da te točke manj sovpadajo kot nekoč, da se njihov vrstni red spreminja, da nekaterih ne dosežemo oz. ne uresničimo nikoli ali pa kasneje v življenju ipd. Kljub vsemu pa te točke še vedno predstavljajo bistvene mejnike v življenju posameznika; predvsem tako imenovana osamosvojitve, ki je običajno povezana s prvo službo in samostojnim bivanjem (odselitvijo od staršev). Zato je pomembno, da vemo, kdaj običajno posamezniki te točke dosežejo; res pa je, da moramo za določitev teh točk raziskovati celotno populacijo (oz. vse, ki so stari 15 let ali več).

Statistični urad RS je v letu 2012 izdal zgibanko³ v obliki stripa, ki prikazuje dokaj povprečnega mladega človeka in pri tem uporablja različne statistične podatke s področja mladih. Ob dobrem konceptu in mladim prijaznem prikazu profila povprečnega mladega človeka pa smo opazili, da so nekateri uporabljeni podatki z našega vidika dokaj nepomembni in da bi lahko uporabili več relevantnejših podatkov, če bi ti bili na voljo.

Za sestavo **profila mladih, kot bi ga pripravil MSS**, bi tako v prvi vrsti potrebovali opredelitev točk odraščanja; torej **povprečne starosti ob opravljenih prehodih v zaposlitev, svoje stanovanje, starševstvo itd.** Od navedenih lahko najdemo le podatke o povprečni starosti ob rojstvu prvega otroka in o sklenitvah zakonskih zvez. Prva resna težava, na katero smo naleteli, je bila pravzaprav presenetljiva: nikjer nismo našli podatka o povprečni starosti mladih, ko se prvič zaposlijo. Ugotovili smo, da dejansko nimamo celostne podobe o mladih, da torej ne poznamo povsem profila (povprečnega) mladega človeka in da bi za sestavo te podobe morali imeti oz. spremljati več podatkov.

Področja, pomembna za mlade

Ko se je MSS pričel sistematično ukvarjati z zagovorništvo mladih, je kot ključna področja zagovorništva prepoznal:

- osamosvajanje mladih, za kar so bistvena področja izobraževanja, zaposlovanja in stanovanjske problematike, in
- organiziranje in participacijo mladih.

² 14 let je starost, ko postanemo kazensko odgovorni; žrtve spolnih zlorab pa se drugače (kot otroke) obravnava do 15. leta.

³ Statistični urad RS. 2012. Peter, statistično kar značilen model. Dostopno na: <http://www.stat.si/publikacije/strip/strip.html>.

Za omenjena področja je MSS pripravil tudi programske dokumente⁴ (opredelitev problematike s stališči in predlogi za ukrepe). Sledili so dokumenti s področja informiranja, prostovoljstva in mobilnosti, ki se dotikajo tako posameznikov kot organizacij v mladinskem sektorju, ter s področja zdravja, kjer daje MSS svojevrsten poudarek aktivnemu odnosu do zdravja.

Na srečanju Komisije MSS za mladinske politike so udeleženci kot pomembna področja opredelili nekatera, ki jih ni mogoče umestiti med že omenjena ključna področja; npr. vrednote mladih, osebne finance itd., zato so sezname kazalnikov dopolnjeni tudi s kazalniki s teh področij.

Priporočila z mladinskega vidika

Na podlagi ugotovitev ob pregledu podatkov in raziskav s področja mladih podajamo naslednja priporočila:

- 1) Mlade oz. mladinske organizacije je potrebno vključevati v pripravo izhodišč (cilji raziskave, vprašalniki ipd.) za raziskovanje mladih zaradi njihovega neposrednega stika z mladimi.
- 2) Redno je potrebno slediti položaju mladih, da vemo, kakšne politike in ukrepe je potrebno pripravljati za mlade. V ta namen je nujno potrebno starostno opredeliti točke odraščanja – povprečne starosti ob opravljenih t.i. prehodih v odraslo življenje, pri čemer je potrebno raziskovati celotno populacijo, ne le mlade.
- 3) Ukrepe na področju mladih naj vedno spremljajo tudi kazalniki, ki merijo uspešnost ukrepov, pri čemer si je dobro tudi postaviti cilje (kako se bo spremenila vrednost dol. kazalnika).
- 4) Opredelitev mladih naj v čim večji meri sledi omejitvi starosti 15-29 let. Če se ta starostni razpon razdeli v več skupin, pa naj to bodo 15-19, 20-24 in 25-29 let. Drugačna opredelitev mladih naj bo jasno utemeljena.

⁴ Programski dokumenti so dosegljivi na: <http://www.mss.si/sl/programski-dokumenti.html>.

3 Kazalniki položaja mladih

Splošno o kazalnikih

Sami kazalniki so nastali v prvi vrsti na podlagi rezultatov srečanja Komisije MSS za mladinske politike v marcu 2013 ter programskih in drugih dokumentov Mladinskega sveta Slovenije, osnutka Nacionalnega programa za mladino ter nekaterih raziskav s področja mladih.

Nabor kazalnikov je odprt dokument, ki se bo redno dopolnjeval glede na aktualno problematiko mladih ter učinke politik oz. ukrepov za mlade, ki jih bo MSS želel spremljati.

Kazalniki, ki jih navajamo, so v glavnem statistične spremenljivke, večinoma numerične narave.

Praktična pojasnila h kazalnikom

Podatki o mladih so lahko pomembni in uporabni sami po sebi; večinoma pa je koristno, če jih relativiziramo, torej primerjamo z drugimi. Kadar želimo ugotoviti, ali je določena lastnost značilna za mlade, ugotavljamo, ali so mladi po ustreznem kazalniku različni od ostalih starostnih skupin oz. od celotne populacije. Pogosto je pomembna primerjava z drugimi državami ali npr. z Evropsko unijo kot celoto.

Včasih se izražamo v absolutnem merilu (npr. število mladih brezposelnih), pogosto pa je pomembnejši delež oz. stopnja (npr. stopnja brezposelnosti mladih); primerjamo pa vedno deleže oz. stopnje (npr. stopnjo brezposelnosti mladih v Sloveniji s stopnjo brezposelnosti mladih v EU; ne primerjamo števila). Zanima nas lahko, kolikšen delež mladih ima določeno lastnost ali koliko je mladih med vsemi posamezniki z določeno lastnostjo. Pri slednjem je v ozadju pogosto različen način pridobivanja podatkov; če npr. želimo priti do števila mladih profesionalnih športnikov, bomo to verjetno lažje opravili, če preverimo starost profesionalnih športnikov in ne z anketiranjem mladih mlade.

Prav tako pomembni so trendi – značilnosti pojavov glede na spreminjanje; govorimo lahko o trendu naraščanja, upadanja sli pd. Npr. naraščajoča brezposelnost mladih kaže, da je potrebno sprejeti ukrepe, ki bodo ta trend ublažili oz. ustavili.

Večji del kazalnikov se nanaša neposredno na posameznike, del pa na druge okoliščine (npr. število praznih stanovanj, znesek finančnih sredstev za delovanje mladinskih organizacij).

Pri razumevanju podatkov pa bo potrebno biti tudi pozoren na obdobje, na katerega se nanašajo; veliko kazalnikov je najbolj smotrno spremljati na letni ravni, nekateri pa se nanašajo na krajše ali daljše časovno obdobje, lahko pa tudi npr. na celotno doseganje življenje.

Poleg že omenjenih odmikov opredelitve mladih, predvsem pri zgornji meji, je ponekod poudarek tudi na posamezni starostni skupini znotraj mladih. Nekaterih lastnosti namreč ni vedno smiselno meriti pri vseh mladih oz. so izrazito bolj relevantne za določeno starostno skupino mladih; npr. brezposelnost pri starostni skupini 15-19 let (pretežno srednješolska populacija) nima takšnega pomena kot v skupini 25-29 let. Ponekod je zato smiselno mlade razdeliti npr. v 3 petletne starostne skupine. Prav tako je določene kazalnike smiselno spremljati glede na druge spremenljivke (spol, stopnja izobrazbe, status na trgu dela itd.).

Same tabele s kazalniki (priloga) so razdeljene po že omenjenih področjih, vsaka pa vsebuje tudi več stolpcev:

- področje: opredelitev (pod)področja znotraj dotične problematike
- kazalnik: opredelitev kazalnika
- nabor: opredelitev skupine, ki jo preučujemo
- notranja delitev: dodatni kriterij, po katerem je potrebno spremljati kazalnik zaradi pričakovanja značilnih razlik (ugotoviti povezanost spremenljivk)
- opombe: navedba morebitnih dodatnih pojasnil ipd.

Kje iskati podatke o mladih

V Sloveniji je osrednja institucija, namenjena pridobivanju in povezovanju statističnih podatkov, Statistični urad RS. Njegovo poslanstvo je, da zagotavlja organom in organizacijam javne uprave, gospodarstvu in javnosti kakovostne, pravočasne, časovno in krajevno ter mednarodno primerljive podatke o stanjih in gibanjih na ekonomskem, demografskem ter socialnem področju in na področju okolja in naravnih virov.⁵ Podobno nalogo na evropskem nivoju opravlja Eurostat.

Seveda pa imamo tu še druge institucije, ki spremljajo položaj mladih; npr. Zavod RS za zaposlovanje spremlja podatke o mladih na trgu dela itd. Vsakih nekaj let Ministrstvo, pristojno za mladino oz. Urad RS za mladino naroči raziskavo z naslovom Mladina (nazadnje Mladina 2010⁶), ki poskuša zaobjeti vse mlade ter večino zanje relevantnih področij.

*V Ljubljani, 17. septembra 2013
pripravila: Tanja Baumkirher*

⁵ <http://www.stat.si/>

⁶ http://www.ursm.gov.si/fileadmin/ursm.gov.si/pageuploads/slike/mladina_2010/Mladina2010-2.pdf

priloga: Tabele: Kazalniki položaja mladih po področjih

1. Točke odraščanja

kazalnik	notranja delitev
povprečna starost, pri kateri posamezniki zaključijo redno izobraževanje	po stopnji izobrazbe
povprečna starost, pri kateri se posameznik prvič redno zaposli	po stopnji izobrazbe
povprečna starost, pri kateri posamezniki prvič oblikujejo lastno gospodinjstvo (se trajno odselijo od staršev)	po stopnji izobrazbe, po prihodkih
povprečna starost, pri kateri posamezniki sklenejo zakonsko zvezo ali registrirajo istospolno partnersko skupnost	po spolu, po prihodkih
povprečna starost, pri kateri mladi pari oblikujejo lastno skupno gospodinjstvo	po spolu, po prihodkih
povprečna starost, pri kateri ženske rodijo prvega otroka	po stopnji izobrazbe, po prihodkih
povprečna starost, pri kateri imajo moški prvega otroka	po stopnji izobrazbe, po prihodkih

2. Zaposlovanje in delovna razmerja

področje	kazalnik	osnovni nabor	notranja delitev	opombe
splošno	povprečna starost, pri kateri se posameznik prvič redno zaposli	posamezniki, stari vsaj 15 let		
splošno	stopnja delovne aktivnosti mladih	mladi	po starosti	
splošno	deficitarni poklici			
splošno	skupna vsota finančnih sredstev, ki jih država nameni zaposlovanju mladih			v obliki subvencij, plačila prispevkov ipd.
brezposelnost	delež mladih, ki so brezposelni	mladi	po vrsti in stopnji zaključenega izobraževanja	
brezposelnost	stopnja brezposelnosti mladih	mladi, aktivni na trgu dela	po starosti	
brezposelnost	delež mladih, ki so brezposelni, glede na celotno populacijo	vsi aktivni na trgu dela		
brezposelnost	delež dolgotrajno brezposelnih med iskalci prve zaposlitve	vsi iskalci prve zaposlitve		
brezposelnost	trajanje brezposelnosti mladih	mladi	po starosti, stopnji izobrazbe in programu izobraževanja	v življenju mladega človeka v celoti
brezposelnost	povprečen čas brezposelnosti tistih, ki so zaključili vsaj 6. stopnjo izobraževanja	vsi brezposelni	po študijskih programih in smereh	
brezposelnost	delež dolgotrajno brezposelnih mladih	mladi, aktivni na trgu dela	po vrsti zaključene izobrazbe	
brezposelnost	delež mladih brezposelnih, ki prejemajo socialno pomoč	mladi brezposelni		
druge oblike dela	delež dijakov in študentov, ki opravljajo študentsko delo	dijaki in študentje		
druge oblike dela	skupno število ur študentskega dela			
druge oblike dela	skupen neto znesek, ki ga zaslužijo dijaki in študentje preko študentskega dela	dijaki in študentje		
druge oblike dela	število mladih, ki delajo preko avtorskih pogodb, podjemnih pogodb ipd.	mladi		
prva zaposlitev	čakalna doba mladih na prvo zaposlitev	mladi, ki so se prvič zaposlili	po spolu, stopnji izobrazbe in programu izobraževanja	
prva zaposlitev	število pripravništev mladih	mladi	plačana in volonterska pripravništva	
prva zaposlitev	delež neposrednih prehodov iz pripravništva v zaposlitev	pripravniki		
prva zaposlitev	delež mladih med iskalci prve zaposlitve	vsi iskalci prve zaposlitve		

prva zaposlitev	število mladih, ki imajo manj kot 2 leti delovne dobe	mladi		
prva zaposlitev	število volonterskih pripravnikov	pripravniki	po študijskem programu	
delovno razmerje	povprečna plača mladih, v primerjavi s celotno populacijo	mladi zaposleni	po stopnji izobrazbe in po regijah	
delovno razmerje	delež mladih, zaposlenih za določen čas	mladi zaposleni	po starosti	
delovno razmerje	delež mladih, zaposlenih za določen čas, v primerjavi s celotno populacijo	vsi zaposleni		
delovno razmerje	delež izmensko zaposlenih mladih	mladi zaposleni		
delovno razmerje	delež mladih, ki delajo v asocialnem času	mladi zaposleni		
delovno razmerje	delež mladih, ki imajo krajši delovni čas, in vzrok zanj	mladi zaposleni		pomembno je, ali je krajši delovni čas želja zaposlenega ali pa nima druge izbire
delovno razmerje	skupno trajanje zaposlitve zaposlenih mladih v asocialnem času	mladi zaposleni		
delovno razmerje	delež mladih ne ustreznih delovnih mestih glede na izobrazbo	mladi zaposleni		
delovno razmerje	število zaposlitev mladih na neprimernih delovnih mestih glede na izobrazbo	mladi zaposleni		
delovno razmerje	skupno trajanje zaposlitve mladih, zaposlenih na neprimernih delovnih mestih glede na izobrazbo	mladi zaposleni		
delovno razmerje	zadovoljstvo z delovnim mestom	mladi zaposleni	po stopnji izobrazbe	
delovno razmerje	dejavniki nezadovoljstva mladih na delovnem mestu	mladi zaposleni	po stopnji izobrazbe	
delovno razmerje	delež mladih, ki so samozaposleni	mladi zaposleni	po stopnji izobrazbe	
delovno razmerje	delež "prisilnih" s.p.	mladi zaposleni		
delovno razmerje	napredovanje mladih v službi	mladi zaposleni		
neformalno izobraževanje	upoštevanje neformalno pridobljenih znanj in izkušenj	mladi zaposleni		pomembno tudi pri podr. izobraževanja
neformalno izobraževanje	uporaba kompetenc, pridobljenih z neformalnim izobraževanjem, na delovnem mestu	mladi zaposleni		pomembno tudi pri podr. izobraževanja
neformalno izobraževanje	uporaba znanj, pridobljenih z neformalnim izobraževanjem, na delovnem mestu	mladi zaposleni		pomembno tudi pri podr. izobraževanja
izobraževanje	delež mladih zaposlenih, ki se izobražujejo ali usposablajo ob delu	mladi zaposleni		

3. Stanovanjska problematika

področje	kazalnik	osnovni nabor	notranja delitev	opombe
splošno	povprečna starost posameznika, ko se odseli od staršev oz. oblikuje lastno gospodinjstvo	posamezniki, starejši od 15 let, ki so oblikovali lastno gospodinjstvo		
splošno	delež mladih, ki živijo pri starših	mladi	po starosti	
bivalne razmere	stanovanjska površina na osebo pri mladih, ki imajo lastno gospodinjstvo	mladi v lastnem gospodinjstvu		
bivalne razmere	stanovanjska površina na osebo pri mladih, ki živijo pri starših	mladi pri starših		
bivalne razmere	stanovanjska površina na osebo pri mladih družinah	mlade družine		
bivalne razmere	delež mladih, ki so v lastnem gospodinjstvu, ko postanejo starši	mladi		
najemno razmerje	delež prihodkov, ki ga mladi namenijo za najemnino	mladi najemniki	po regijah	
najemno razmerje	delež mladih najemnikov, ki imajo v najemu neprofitno stanovanje	mladi najemniki		
najemno razmerje	delež mladih najemnikov, ki imajo v najemu stanovanje v javni lasti	mladi najemniki		
najemno razmerje	delež mladih med najemniki stanovanj	najemniki		
najemno razmerje	delež mladih med lastniki stanovanj	lastniki stanovanj		
najemno razmerje	razlogi, za kaj mladi niso vzeli v najem stanovanj, ki so si jih ogledali	mladi, ki imajo neposredne izkušnje z iskanjem stanovanja za najem		
nakup oz. lastništvo	delež prihodkov, ki ga mladi namenijo za odplačilo stanovanjskega posojila oz. za finančni najem	mladi, ki odplačujejo stanovanjski kredit oz. finančni najem		navedejo se možnosti
nakup oz. lastništvo	kako mladi pridejo do lastnega stanovanja	mladi lastniki stanovanj	po starosti	navedejo se možnosti
nakup oz. lastništvo	starost ob nakupu stanovanja	mladi lastniki stanovanj		le pri tistih, ki stanovanje kupijo z lastnimi sredstvi
prijava bivališča	delež mladih najemnikov, ki nimajo prijavljenega stalnega bivališča na naslovu najetega stanovanja	mladi najemniki		
prijava bivališča	delež mladih, ki so bivali na naslovu, kjer niso imeli prijavljenega bivališča	mladi, ki so kadarkoli bivali izven naslova svojih staršev		
stanovanjski trg	delež najemniških stanovanj na trgu		po regijah	
stanovanjski trg	število praznih stanovanj		po regijah	
stanovanjski trg	lastniška struktura stanovanj		po regijah	
stanovanjski trg	število najemniških stanovanj		po regijah	
stanovanjski trg	število stanovanj v javni lasti		država / občine	
stanovanjski trg	delež stanovanj v javni lasti, ki so oddana v najem		po regijah	
stanovanjski trg	višina najemnin		po velikosti stanovanja in regijah	
stanovanjski trg	višina cen stanovanj		po velikosti stanovanja in regijah	

4. Participacija in organiziranje mladih

področje	kazalnik	osnovni nabor	notranja delitev	opombe
aktivno državljanstvo	razumevanje aktivnega državljanstva pri mladih	mladi		
družbena in politična participacija	delež mladih, ki so že sodelovali v protestih, shodih, pripravi ali podpisovanju peticij in različnih spletnih oblikah participacije	mladi		
družbena in politična participacija	delež mladih, ki se udeležujejo volitev	mladi	po vrstah volitev / referendumi	
družbena in politična participacija	delež mladih poslancev v DZ	poslanci v DZ		
družbena in politična participacija	delež mladih v občinskih svetih	občinski svetniki		
družbena in politična participacija	spremljanje političnega dogajanja	mladi	po temah	
družbena in politična participacija	delež mladih v političnih strankah	člani političnih strank		
družbena in politična participacija	mnenje mladih o političnem dogajanju in o akterjih	mladi		
lokalna skupnost	število občin, ki imajo vzpostavljene strukture, ki imajo vzpostavljeno strukturo, namenjeno upravljanju mladinskih zadev	mladi		odbor, komisija ipd.
lokalna skupnost	število občin, ki imajo sprejeto strategijo za področje mladih	občine		
lokalna skupnost	število občin, v katerih deluje mladinski svet lokalne skupnosti	občine		
lokalna skupnost	število občin, ki sofinancirajo organizacije v mladinskem sektorju	občine		
lokalna skupnost	količina finančnih sredstev, ki jih občine namenijo sofinanciranju delovanja ali projektov organizacij v mladinskem sektorju			
lokalna skupnost	količina finančnih sredstev, ki jih občine namenijo sofinanciranju delovanja ali projektov organizacij v mladinskem sektorju, glede na število mladih v občini			
lokalna skupnost	količina finančnih sredstev, ki jih občine namenijo sofinanciranju t.i. mladinske infrastrukture			
lokalna skupnost	število občin, ki namenjajo sredstva sofinanciranju t.i. mladinske infrastrukture	občine		
mladinsko organiziranje	količina finančnih sredstev iz evropskih virov, ki se namenja mladinskemu sektorju			
mladinsko organiziranje	število občin, v katerih deluje mladinski center	občine		
mladinsko organiziranje	število mladinskih centrov glede na število mladih			
mladinsko organiziranje	letna masa plač v organizacijah v mladinskem sektorju		po vrsti organizacij	

mladinsko organiziranje	število zaposlenih v organizacijah v mladinskem sektorju		po vrsti organizacij	
mladinsko organiziranje	delež mednarodnih mladinskih organizacij (članic Evropskega mladinskega foruma), ki imajo svoje enote v Sloveniji	mladinske organizacije		
mladinsko organiziranje	delež mladinskih organizacij s statusom v javnem interesu, ki so včlanjene v mednarodne mladinske organizacije	mladinske organizacije		
mladinsko organiziranje	število in obseg gostovanj dogodkov svojih krovnih organizacij v Sloveniji	mladinske organizacije		
mladinsko organiziranje	število članov v mladinskih organizacijah	mladinske organizacije		
mladinsko organiziranje	število članov / uporabnikov ali drugače aktivnih v organizacijah v mladinskem sektorju			
mladinsko organiziranje	število organizacij, ki se (uspešno) prijavijo na razpis URSM za sofinanciranje			
mladinsko organiziranje	število srednjih šol, ki načrtno spodbujajo delovanje mladih v nevladnih organizacijah oz. organizacijah v mladinskem sektorju	srednje šole		
mladinsko organiziranje	število srednjih šol, ki načrtno sodelujejo z organizacijami v mladinskem sektorju	srednje šole		
mladinsko organiziranje	količina finančnih sredstev, ki jih URSM nameni delovanju organizacij v mladinskem sektorju			
mladinsko organiziranje	finančni promet organizacij v mladinskem sektorju			
mladinsko organiziranje	čas, ki ga posameznik nameni delovanju v mladinskih organizacijah, organizacijah za mlade ali nevladnih organizacijah	mladi, aktivni v omenjenih organizacijah		
mladinsko organiziranje	število mladinskih organizacij			
participacija v šolah	delež srednjih šol, ki ima delujočo skupnost učencev oz. dijakov	srednje šole		
participacija, povezana z zaposlitvijo	članstvo mladih v sindikatih	mladi zaposleni		

5. Prostovoljstvo mladih

področje	kazalnik	osnovni nabor	notranja delitev	opombe
splošno	število mladih prostovoljcev	prostovoljci	po spolu	
splošno	delež mladih prostovoljcev	prostovoljci	po spolu	
splošno	delež prostovoljcev med mladimi	mladi		
splošno	delež mladih, ki so v življenju že bili prostovoljci	mladi	po spolu	
splošno	delež mladih z izkušnjo mednarodnega prostovoljskega dela	mladi prostovoljci		
organizacije	delež organizacij v mladinskem sektorju, ki so vpisane v vpisnik prostovoljskih organizacij	organizacije v MS		
organizacije	število ur, ki jih opravijo mladi prostovoljci, evidentirani pri prostovoljskih organizacijah	mladi prostovoljci		
organizacije	število ur, ki jih opravijo mladi prostovoljci, evidentirani pri prostovoljskih organizacijah, v primerjavi s celotno populacijo prostovoljcev	mladi prostovoljci		

6 Mobilnost mladih in mednarodno sodelovanje

področje	kazalnik	osnovni nabor	notranja delitev	opombe
splošno	namen potovanja mladih izven države	mladi, ki so že potovali izven države	vrste namenov	npr.: turizem, služba, študij
splošno	delež mladih, ki so že potovali izven Slovenije	mladi		
splošno	delež mladih, ki so že potovali izven Evrope	mladi, ki so že potovali izven države		
splošno	povprečno trajanje potovanj mladih	mladi, ki so že potovali izven države	po namenu potovanja	
delovno mesto	število in delež mladih vključenih v programe mobilnosti na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja	mladi		
delovno mesto	delež mladih, ki so bili že zaposleni v tujini	mladi		
delovno mesto	delež mladih, ki so se pripravljali zaposliti v tujini	mladi		
delovno mesto	pogoji, ob katerih so se mladi pripravljali zaposliti v tujini	mladi		
delovno mesto	mladi, ki so se zaradi službe preselili vsaj 50 km stran od prejšnjega bivališča	mladi zaposleni		
delovno mesto	mladi, katerih bivališče je oddaljeno vsaj 50 km od delovnega mesta	mladi zaposleni		
neformalno izobraževanje	število mladih vključenih v programe mobilnosti na področju neformalnega izobraževanja	mladi		MVA, vseživlj. učenje ipd.
prevozi	raba prevoznih sredstev pri mladih	mladi	po vrsti prev. sredstva	javni prevoz, avto, kolo ipd.
prevozi	razlogi za uporabo prevoznih sredstev	mladi		
študij v tujini	delež mladih, ki študirajo v tujini		po spolu, dolžini študija	
študij v tujini	delež mladih, ki se po študiju v tujini vrnejo v Slovenijo zaradi zaposlitve ali drugih poslovnih priložnosti	mladi, ki so študirali v tujini		
študij v tujini	vsota finančnih sredstev, namenjena študentom iz Slovenije za študij ali prakso v tujini			
študij v tujini	število študentov, ki so prejeli štipendijo za študij v tujini			
študij v tujini	delež mladih, ki se po študiju v tujini ne vrnejo v Slovenijo	mladi, ki študirajo v tujini	po spolu, dolžini in vrsti študija	

7. Družina in življenjski slog

področje	kazalnik	osnovni nabor	notranja delitev	opombe
avtonomija	delež finančno popolnoma neodvisnih mladih	mladi	po starosti	
dom	delež mladih, ki redno opravljajo gospodinjstva opravila	mladi	po spolu in vrstah opravil	npr. kuhanje, likanje itd.
dom	povprečna starost, pri kateri posamezniki prvič oblikujejo lastno gospodinjstvo (se trajno odselijo od staršev)	vsi, ki se osamosvojijo	po stopnji izobrazbe, po prihodkih	ne gledamo samo mladih
družina	delež načrtovanih otrok	mladi starši		
družina	število parov, ki ne morejo imeti svojih (bioloških) otrok			
družina	število parov, ki nimajo otrok zaradi materialnih razmer oz. negotovosti služb ipd.			
družina	povprečna starost, pri kateri posamezniki sklenejo zakonsko zvezo		po spolu	
družina	povprečna starost, pri kateri ženske rodijo prvega otroka	ženske, ki prvič rodijo	po stopnji izobrazbe	
družina	povprečna starost, pri kateri imajo moški prvega otroka	moški, ki dobijo prvega otroka	po stopnji izobrazbe	
finance in premoženje	povprečna vrednost premoženja v lasti mladih	mladi	po starosti	
finance in premoženje	povprečna plačana dohodnina mladih	mladi	po starosti	
finance in premoženje	povprečen znesek, ki ga mladi uspejo prihraniti	mladi	po starosti	
finance in premoženje	starost, pri kateri mladi kupijo ali dobijo prvi osebni avtomobil	mladi		
informiranje in splet	uporaba medmrežja	mladi	po aktivnostih in starosti	
informiranje in splet	vpliv svetovnega spleta na participacijo	mladi	po vrstah participacije	
informiranje in splet	število prijateljev na Facebooku	mladi		
informiranje in splet	raba socialnih spletnih omrežij	mladi		
informiranje in splet	viri informacij za razl. vrste vsebin	mladi	po vsebinah	
informiranje in splet	čas, ki ga mladi preživijo na svetovnem spletu	mladi	po aktivnostih in starosti	učenje, služba, socialna omrežja, informiranje o aktualnih zadevah
prosti čas	vrste prostočasnih dejavnosti mladih	mladi		hobiji, zabava, gledanje TV, računalnik, potovanja ipd.
prosti čas	količina prostega časa mladih	mladi		

prosti čas	delež prostega časa, ki ga mladi preživijo sami	mladi		brez drugih ljudi
prosti čas	kultura / umetnost kot del aktivnega udejstvovanja mladih	mladi	po zvrsteh	
prosti čas	udeležba mladih na kulturnih prireditvah	mladi	po zvrsteh	
prosti čas	finančna sredstva, ki jih mladi namenijo kulturnemu udejstvovanju	mladi		
vrednote	število prijateljev pri mladih	mladi	zaupni prijatelji, znanci itd.	
vrednote	hierarhija vrednot mladih	mladi		
zakonska zveza	število sklenjenih zakonskih zvez pri mladih	mladi		
zakonska zveza	število ločitev pri mladih	mladi		
zakonska zveza	razlogi za ločitev pri mladih	mladi		
zakonska zveza	delež mladih, ki živijo v izvenzakonskih skupnostih	mladi		
zakonska zveza	vzroki za neskenitev zakonske zveze	mladi v izvenzakonskih skupnostih		

8. Zdravje in okolje

področje	kazalnik	osnovni nabor	notranja delitev	opombe
okolje	okoljska zavest pri mladih	mladi	po spolu in starosti	
okolje	delež srednjih šol, ki izvajajo programe s področja trajnostnega razvoja	srednje šole		
okolje	delež organizacij v mladinskem sektorju, ki se ukvarjajo s področjem trajnostnega razvoja	organizacije v MS		
okolje	ravnanje z odpadki	mladi		
okolje	načini varčevanja z energijo	mladi		
prehrana in gibanje	delež mladih, ki se uravnoteženo prehranjujejo	mladi	po spolu in starosti	
prehrana in gibanje	delež mladih, ki so redno telesno dejavni	mladi	po spolu in starosti	
prehrana in gibanje	vrste telesnih dejavnosti mladih	mladi	po spolu in starosti	
prehrana in gibanje	delež mladih s prekomerno težo	mladi	po spolu in starosti	
prometne nesreče	delež mladih med vsemi umrli v prometnih nesrečah	žrtve prometnih nesreč	po spolu in starosti	
prometne nesreče	delež mladih, ki se poškodujejo (med vsemi poškodovanimi) v prometnih nesrečah	poškodovani v nesrečah		
prometne nesreče	delež mladih povzročiteljev prometnih nesreč	povzročitelji nesreč	po spolu, po vzroku; s smrtnim izidom, poškodbo, brez tov. posledic	
reproduktivno zdravje	delež mladih med okuženimi s spolno prenosljivo boleznijo	okuženi s SPB	po spolu in starosti	
reproduktivno zdravje	delež okužb s spolno prenosljivo boleznijo pri mladih - v primerjavi s celotno spolno aktivno populacijo	mladi	po spolu in starosti	
reproduktivno zdravje	število neželenih nosečnosti pri mladih	nosečnosti pri mladih	po starosti	
reproduktivno zdravje	število okužb s spolno prenosljivimi boleznimi pri mladih	mladi	po spolu in starosti	
reproduktivno zdravje	delež mladih, ki prakticirajo nezaščitene spolne odnose, v primerjavi s celotno populacijo	mladi	po spolu in starosti	
reproduktivno zdravje	delež mladih, ki prakticirajo nezaščitene spolne odnose	mladi	po spolu in starosti	
reproduktivno zdravje	delež mladih, ki kljub možnosti neželene nosečnosti prakticirajo nezaščitene spolne odnose, glede na celotno populacijo	spolno aktivni mladi	po spolu in starosti	
reproduktivno zdravje	delež mladih, ki kljub možnosti neželene nosečnosti prakticirajo nezaščitene spolne odnose	spolno aktivni mladi	po spolu in starosti	

reproduktivno zdravje	delež neželenih nosečnosti pri mladih ženskah glede na celotno populacijo	mlade ženske	po starosti	
reproduktivno zdravje	starost pri prvem spolnem odnosu	vsi	po spolu in starosti	
samomori	število samomorov pri mladih	mladi	po spolu in starosti	
samomori	število mladih, ki poskusijo narediti samomor	poskusi samomorov	po spolu in starosti	
samomori	delež samomorov mladih med vsemi samomori	samomori	po spolu in starosti	
šport	število mladih profesionalnih športnikov	profesionalni športniki	po spolu in starosti	
šport	število mladih, ki so vključeni v športno organiziranje	mladi	po spolu in starosti	
uporaba drog	delež mladih, ki pijejo tvegano ali škodljivo	mladi	po spolu in starosti	
uporaba drog	delež mladih, ki kadijo	mladi	po spolu in starosti	
uporaba drog	delež kadilcev, ki so mladi	kadilci	po spolu in starosti	
uporaba drog	delež mladih, ki posegajo po alkoholnih pijačah	mladi	po pogostnosti, statusu na trgu dela	
uporaba drog	delež mladih, ki posegajo po prepovedanih drogah	mladi	po pogostnosti, statusu na trgu dela	
uporaba drog	razlogi za uporabo drog	mladi	po vrstah drog	
uporaba drog	starost pri prvi uporabi drog	vsi, ki so poskusili posam. drogo	po vrstah drog	
zdravje na delovnem mestu	število mladih, ki zbolijo za boleznimi, ki izvirajo iz njihovega delovnega mesta, kot je poklicna izgorelost ipd.	mladi	po spolu in starosti	
zdravje na delovnem mestu	število mladih, ki zbolijo za boleznimi, ki izvirajo iz njihovega delovnega mesta, kot je poklicna izgorelost ipd., v primerjavi s celotno delovno aktivno populacijo		po spolu in starosti	